

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDAKCJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 58

Pod kierunkiem

ZYGMUNTA TRZEBIŃSKIEGO
ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.
Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Расписан № 140.

Указанное число экземпляров № 140 по врем. издания

получено 14/5 1910 г. в № 1 ч. 4 м.

Испектор по делам печати

Г. Лодзь

 15-tu obrazach) **NIK ŻEWIŃSKIEGO** (komedya)

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — — —

№ 43.

DEON

**25-do piątku 27 maja (włącznie)
ogramu!**

 z natury) **Duńska Rywiera** (zdjęcia z
walcizacja przewodników górskich
kó niewolnicy (wstrząsający dramat w
interesuje kobiety (komedya)

Teatr „DEON”

KALODONT

Niezbędny krem do zębów

Utrzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.

ŻAĐAĆ WSZĘDZIE.

555

VIII-mio kl. Zakład Naukowy Mężki.

 Filologiczny, z oddziałami realnymi, pod kierunkiem Gust-va Koźmińskiego.
(I Gimn. Polskie Częstochowa Teatralna 7).

Podaje do wiadomości, że zapisy i egzamina wstępne do wszystkich klas odbywać się będą w trzech terminach:

Przed wakacjami 28—30 i 31 maja, oraz 13—14—15 i 16 czerwca.

Po wakacjach od 29 sierpnia.

Prócz tego zapisy i egzamina do klas wstępnej, I-ej i II-ej odbywać się będą w ciągu całego sierpnia od godz. 10 do 12 rano. 1050

UWAGA!

Dla dogodności Sz. Prenumeratorów, przy administracji „Gazety Częstochowskiej” (Aleja II № 43) otworzyliśmy

„KANTOR PISM”

który przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach redakcyjnych

Kosztorysy, wzory ogłoszeń i egzemplarze okazowe pism na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

**LEKARZ-DENTYSTA
GREJNIEC**

w CZĘSTOCHOWIE.

 I Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej,
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz.

 Połącza Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady nielegnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 10 X
Żądać w księgarniach.

**LEKARZ-DENTYSTA
Artur Broniatowski**

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

W parku po wystawowym

DZIS
**Wieczór Melodji
Swojskich**

Początek o 7-jej wieczorem.

Wejście 30 k. i 20 k. — Piątnicy 15 k.

Ze spraw miejskich.

—X—

Gdy człowiek chwytą za pióro, aby chwilę pomówić o najboleśniejszych dolegliwościach naszego miasta, o najgroźniejszych brakach, które koniecznie usunąć potrzeba, to faktycznie nie wiedzieć, od czego zacząć. Tyle potrzeb domaga się gwałtownie zaspokojenia, że nawet w innych, niż nasze warunkach, zabrałoby to wiele czasu, a za wszystkimi przemawiają tak samo gorące względy. Dobra, zdrowa woda i choćby częściowa kanalizacja, reforma systemu sanitarnego w naszym mieście — to są kwestje tak samo palące, jak potrzeba bruków i regulacja ulic. Rozumie się, że to nie wyczerpuje jeszcze tematu. Potrzebne są kąpiele ludowe, baraki dla pątników, nowy, duży szpital i t. d. — wogóle w jakkolwiek dziedzinie człowiek się zwróci, znajdzie poważne niedomagania i konieczność zaradzenia im. Najgroźniejsze niedomagania są oczy-

wiście te, które igrają ze zdrowiem mieszkańców i najbardziej narażają na szwank zdrowotność publiczną. Zaniedbanie potrzeb sanitarnych Częstochowy jest większego znaczenia, niż każdego innego miasta prowincjonalnego w Królestwie. Do Częstochowy przybywają rocznie setki tysięcy pątników i zaniedbanie higieniczne Częstochowy może się odbić na całym kraju.

Te wszystkie kwestje stają się aktualne obecnie z nastaniem ciepłej pory roku, a więc okresu wszelakich chorób. — Tyfus zresztą u nas w Częstochowie już się ukazał.

Podstawą uzdrowotnienia miasta są wodociągi i kanalizacja. Chcąc mówić o naprawie stosunków sanitarnych w Częstochowie, należy zacząć od tych dwóch kwestji. Są one jednak nadzaskomplikowane i dziś dalsze od urzeczywistnienia, niż kiedykolwiek dawniej. Należy jednak poruszyć inną kwestję, nie wiedzieć dlaczego zaniedbaną, a mającą również duży związek z higieną.

Na około 70 ulic w Częstochowie jest mniej niż połowa wybrukowana. Więcej niż połowa jest nie brukowanych i bez spadków. Pomyje, często rzadkie nieczystości gorszego nawet gatunku wylewa się na ulicach trzeciorzędnych wprost przed dom. Gdzie nie ma bruku, nieczystości te tworzą wieczne cuchnące gnojowiska. Są one naturalnie zbiornikami wszelkiego rodzaju miazmatów i rozsadnikami chorób. Do takich ulic należą Sw. Stanisława, Dziką, Mała, Stodolna itd.

Mimoswoli nasuwa się pytanie, dlaczego połowa ulic w mieście jest wybrukowana, a druga nie. Nie wglądając w szczegóły, a chcąc logicznie odpowiedzieć na postawioną kwestję, musi się odpowiedzialność złożyć na gospodarstwo miejską.

Skoro można było jedną część ulic wybrukować, można i drugą. Skoro by-

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY”
J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza.

 Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły, płyt podłogowych i trotuarowych, różne upiększenia fasad itp. 27
Przedstawicielstwo i biuro sprzedaży w firmie „Młot” w Częstochowie ul. Dojazd № 29 telefon № 203.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONUJE RZEZBY POMNIKI. ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE.

Telefon № 260

RYDZEWSKI i S-ka

Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziewulski i Lange w Warszawie.**

Fabryki: w Opocznie i Sławiąnsku.

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

Fabryka wód mineralnych **„ZDRÓJ”** aptekarza St. Wągrowskiego

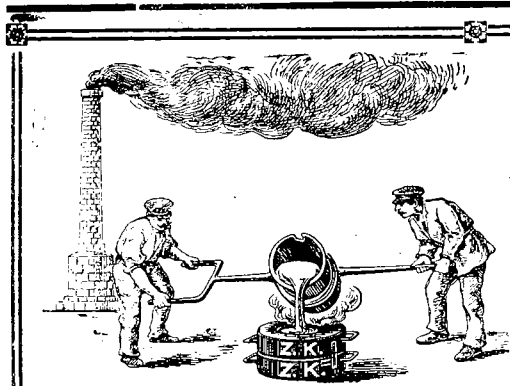
W Częstochowie III aleja № 62, tel. 31

Nagrodzona medalami

Picie wód mineralnych ogrzewanych i zimnych na szklanki oraz kefiru w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Akc. Tow. „Zawiercie”.
Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzone na wódzie dystylowanej i kwasie węglanym płynnym. Wyłączna reprezentacja na Częstochowę i Zagłębie
napoju orzeźwiającego „Sinalco”. „Sinalco” sprzedają altany należące do fabryki „Zdrój” jedna w parku i w alejach. Ządać „Sinalco” w restauracjach, cukier-
niach, bufetach kolejowych, składach aptecznych i sklepach kolonialnych. Abonament na Kefir po 15 kop. przyjmują apteki: Niemierko i Bielobradz-
kowskie oraz składy apteczne: Orta i Popławskiego.

Dostawa wód, lemoniad i sinalco na zabawy i przyjęcia.

Odlewnia Metali i BRONZÓW FOSFOROWYCH oraz Robót Maszynowych GALANTERYJNYCH i FIGUROWYCH **Z. Kokular**

w Częstochowie, Aleksandrowska № 20

niezawodny środek dla cery, skropo-
przeciw wrogom, tej zmaszczony
pryszczom i wstę- od piegów i wa-
kim zażaleniom kim zaczerwien-
cery.

Latem na wsi, na wycieczkach, w podr-
ży, kiedy skóra podlega szkodliwym wpły-
wom słońca, potu, kurzu Borowy chroni
znakomicie odoswieżając twarz jest nie-
zbędny artykuł toaletowy. (Sprawozda-
nie kliniki dr. Lustra Kraków, 13/III/1907) w
Bł. skład apteka Zambolfa, Warszawa

Skład Apteczny Wacława Orzeł

od Lipca r. b.
przeniesiony zostanie
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Romisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Marvi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: cło i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach
najprzystępniejszych. 448-180-2

„LECH” Kantor Przewozowy

Aleja 3-cia № 55, telef. 328.

Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyła i odbiera wszelkie
towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 4 wieczór.

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie

Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.

Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie

HANDEL WIN i towarów kolonialnych Sz. Rucińskiego

w Częstochowie, 3 Aleja Nr. 49.

Poleca po cenach możliwie niskich: no-
węgielskie, roskie, francuskie,
i ukraińskie koniaki szarpano i kra-
we, wódki likiery, rumy, araki i
wszelkie delikatery, kawa co dzień
świeżo palona 1008

Place do sprzedania

między Szpagaciarnią a kaza-
rami huzarskimi, naprzeciw bu-
dującej się stacji Częstochowa-
Kieleckiej drogi żelaznej. Hipoteki
placów oddzielne. Wiadomość w
Zaciszu. 1015

Place w najlepszym punkcie na dy- nych warunkach sprzeda- nia III 71 Bielski. 1062

OKULISTA Dr. med. ST. MARKOWSKI

Asystent Lwowskiej Kliniki
Okulistycznej

zamieszkał w Częstochowie przy ul.
Teatralnej 3 w domu p. Kowowej
Przyjmuje chorych na oczy od 10-12
rano i od 5-6 do południa.

Do wynajęcia w domu № 43 Aleja II

1) sklep z ostkówtom elegancielem urzą-
dzeniem i elektrycznym oświetleniem, przy
sklepie pokój; 2) Cztery pokoje na pię-
trze z kuchnią i wygodami 899

Potrzebne do pracowni zdob- panskiej i podgór- Pruszkowska Aleja II № 37. 1058

Mydło nafciane z „Sionem w butach”

zostało uznane za najlepszy i najczystszy środek do pra-
nia bielizny, jedwabiu, koronek, firanek, dywanów-
korków etc. Wystrzegaj się podrabiań 908

Birder i Urstein, Sosnowiec
Peszukuje się przedstawiciele na Cesarstwo i Królestwo. 908

Potrzebna sklepowa z kaulcją do kolonialnego sklepu

Stowarzyszenia spożywczego. Obeznana
z artykułami spożywczymi. Zgłaszać się
na plebanie Św. Zygmunta do kancelarii
P. Kozłowskiego. 1058

Piwiarnia do sprzedania do- aleja III 71 Bielski 1061

Do wynajęcia zaraz na Krakow- skiej № 15 vis-a-vis nowobudują- cego się kościoła, 4 sklepy z mie- szkaniami podług ządania zdalne na restaurację, sklep spożywczy maszyni i rezerę frazjerską. Róż- ne szopy i składy. Na ulicy Dojazd № 31 suteryny sklepione widne i suche na wazektat lubi fabryczkę. Wład. mości Kantor Hertz M. Do- jazd 31, telefon 189 286.

S. Boms starszy felezer, zamieszkał na stałe w Kłobucku 899

Sklep spożywczy za bezcen sprzeda- nia III 71 Bielski 1060

Nagrodzony Wielkim Srebrnym Medalem w Częstochowie.
został urządzony w Cyklodromie
Teatralna 3 w Częstochowie

TENIS

Warsztat reparacyjny
części zapasowe. Ema-
lowanie, niklowanieRo-
wery własnego wyrobu

Dom z ogrodem do sprzedania za fa- bryką „Warta” na przystępnych warunkach. A. Kaczmarek. 926

Potrzebne zdolne podległe do pracowni subien i kręc damskich ul. 7-emu Kamieniu № 13 1085

Student przyposobiona na świadectwa: nauczycielskie, aptekarskie, wojskowe i różne inne. Oferty w admi- nistracji „Gazety” Sub „Student”. 1053

Zrubiono pasport na imię Tea- fi Klar. Złożę w Re- kacji. 1051

Piwiarnia do sprzedania w brym punkcie. 1061

Zdrowe Letnie mieszkanie: 2 lub 3 osoby po 25 rubli mie- siecznia Szczegóły w kwartale „Gazety” 1048

Biuro tłumaczeń i przepisywa- nia na maszynach przepisy- tłumaczy w 4-ech językach również przy- muje roboty na litografii po cenach przy- stępnych. Cerkiewna 4 99

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43 — Zawiercie księ-
garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1.5, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnikiem do domów. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.